37 שלח Sh'lach

Numbers 13:1-15:41

13

וַיִּדַבֶּר יִהֹוָה אֵל־מֹשָה לַאמר: spoke to Moses, saying, אַיש אַחָד אִיש אַחָד לִמַטָה אַבתיוֹ תִשׁלָחוּ כִּל נָשִׁיא בָהַם: "Send agents*agents Lit. "participants whose אָנָשִים וְיָתָּרוּ אֶת־אֶרֶץ כִנַען אֲשֶר־אֵנֵי נֹתֵן לִבְנֵי יִשִּׁרַאַל involvement defines the (proposed) situation"; trad. "men." See the Dictionary under 'ish; Agent, to scout the land of Canaan, which I am giving to the Israelite people; send one participant from each of their ancestral tribes, each one a chieftain among them." פָארן עַל־פִּי יִהוָה כַלָּם אַנָשִים רָאשַי בנַי־יִשרָאַל הַמַה: So Moses, by הוהי's command, sent them out וַישלח אתם משה ממדבר from the wilderness of Paran, all of them being men of consequence,*all of them being men of consequence Heb. kullam 'anashim; NJPS "all the men being [leaders, etc.]"; trad. "all of them men." See the Dictionary under 'ish. leaders of the Israelites. ואַלֵה שמותם למטה ראובן שמוע בוְ־זַכוּר: And these were their names: From the tribe of Reuben, Shammua son of Zaccur. למַטָה שמעון שפט בוַ־חורי: From the tribe of Simeon, Shaphat son of Hori. למַטָה יהוּדָה כַּלָב בַּן־יִפַנָה: From the tribe of Judah, Caleb son of Jephunneh. למַטָה יששלָר יגאַל בַן־יוסף: From the tribe of Issachar, Igal son of Joseph. לְמַטָּה אֶפְּרִים הוֹשֶׁעַ בּוְ־נְוּוְ: From the tribe of Ephraim, Hosea*Hosea Or "Hoshea." son of Nun. למַטָה בניָמן פַלטי בַן־רָפוּא: From the tribe of Benjamin, Palti son of Rafu. בולן גדיאל בורסודי: 10 From the tribe of Zebulun, Gaddiel son of Sodi. למַטָה יוֹסֵף למַטָה מנַשַה גַּדִי בַּן־סוּסי: 11 From the tribe of Joseph, namely, the tribe of Manasseh, Gaddi son of Susi. 12 From the tribe of Dan, Ammiel son of Gemalli. למטה אָשור סתור בון־מיכאל: 13 From the tribe of Asher, Sethur son of Michael. 14 From the tribe of Naphtali, Nahbi son of Vophsi. 15 From the tribe of Gad, Geuel son of Machi. משה לתור את־האבץ וַיִּקרָא משה להושע בּן־נִוּן יְהושׁעַ: Those were the names of the participants whom אַלָה שמות האַנשים אַשר־שַלַח Moses sent to scout the land; but Moses changed the name of Hosea*Hosea Or "Hoshea." son of Nun to Joshua.

When Moses sent them to scout the land of

Negeb and on into the hill country,

Canaan, he said to them, "Go up there into the

and see what kind of country it is. Are the people who dwell in it strong or weak, few or many?

אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּאמֶר אֲלַהֶּם עֲלָוּ זֶהֹ בַּנֵּגַב וַעַלִּיתֵם אַת־הַהַּר:

ּוְאֶת־הָעָם הַיֹשַׂב עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּאֹ הֲרָפֶּה הַמְעָט הְוּא אִם־רָב:

וַיִשלַח אתם משה לתור

וֹרִאִיתֶם אֲת־הָאָרֵץ מַה־הָוֹא

יושב בְּהַנְּה הַבַּמְחַנִים אֶם בִּמְבַצְרִים: 19 Is the country in which they dwell good or bad? ומה הַאַרֵץ אַשר־הוא ישב בה הַטובה הוא אם־רעה Are the towns they live in open or fortified? 20 Is the soil rich or poor? Is it wooded or not? And וְהַתְחַבָּוֹ הַנְבִים: הַאָרֵץ וָהַנְּמִים יְמֵי בְּכוּרָי עַנְבִים: ומַה הַאָּרֵץ הַשַּמֵנָה הוא אם־רוַה הַיֵש־בַּה עַלְ אִם־אַין take pains to bring back some of the fruit of the land."—Now it happened to be the season of the first ripe grapes. וַיַעַלוּ וַיָּתֶרוּ אֵת־הָאָרֵץ מִמִדבַר־צֵן עָד־רַחב לבָא חַמַת: They went up and scouted the land, from the wilderness of Zin to Rehob, at Lebo-hamath.*Lebo-hamath Others "the entrance to Hamath." ילידי הענק וחברון שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים: They went up into the Negeb and came to וַיַעלוּ בַנַגַב וַיִבא עד־חברון ושם אחימן ששי ותלמי Hebron, where lived Ahiman, Sheshai, and Talmai, the Anakites.—Now Hebron was founded seven years before Zoan of Egypt.— ענבים אחד וַישָאָהו בַמוּט בשנים ומן־הַרמנים ומן־הַתאַנים: They reached the wadi Eshcol, and there they וַיָּבֹאוּ עָדֹ־נָחַל אֲשִׁכֹּל וַיִּכֹרתוּ מִשִׁם זִמוֹרָה וּאֲשִׁכְּוֹל cut down a branch with a single cluster of grapes—it had to be borne on a carrying frame by two of them—and some pomegranates and figs. נַחַל אֲשַׂכָּוֹל עַל אדָוֹת הָאֲשַׂכּוֹל אֲשַׂר־כָּרְתִוּ מִשַּׂם בִּנֵי יִשֹׁרָאֵל: That place was named the wadi Eshcol*Eshcol לַמָקום הַהוא קרָא I.e., "cluster." because of the cluster that the Israelites cut down there. At the end of forty days they returned from וַיָשַבו מתור הָאֶרֶץ מקץ אַרְבָעָים יְום: scouting the land. 26 וַיָּשֹׁיבוּ אתָם דָבָר ואַת־כָּל־הַעֶדָה וַיַּרְאוּם אַת־פּרֵי הָאָרֵץ: They went straight to Moses and Aaron and the וְאֶל־אַהַרֹן וְאֶל־כָּל־עֲדָת בְּנֵי־יִשׂרָאֵל אֵל־מִדִבָּר פָּארן קֹדַשׁה whole Israelite community at Kadesh in the וילכו ויבאו אל־משה wilderness of Paran, and they made their report to them and to the whole community, as they showed them the fruit of the land. אַל־הָאָרֵץ אַשֶּׁר שֹלַחִתְנוּ וָגַּם זָבַת חַלָּב וּדִבַשׁ הְוֹא וִזָה־פַּרִיָה: This is what they told him: "We came to the land וַיספרו־לוֹ וַיאמרו באנו you sent us to; it does indeed flow with milk and honey, and this is its fruit. בָאָרֵץ והַעָּרִים בַצָּרָוֹת גִּדלֹת מאד וגַם־ילִדֵי הַעַנָק רָאִינוּ שַם: However, the people who inhabit the country are powerful, and the cities are fortified and אַפַס כִי־עַז הַעָּם הַיּשֵׁב very large; moreover, we saw the Anakites there. וַהָאֲמֹרִי יוֹשֶׁב בָּהָר וָהַכִּנַעֵנִי יוֹשֶׁב עַל־הַיָּם וִעַל יַד הַיַּרְהַן: Amalekites dwell in the Negeb region; Hittites, עַמַלָּק יושֵב באַרֶץ הַנַגב וְהַחַתִּי וִהַיְבוּסִי Jebusites, and Amorites inhabit the hill country; and Canaanites dwell by the Sea and along the Jordan." אַל־מֹשַׂה וַיִּאמֵר עָלָה נַעֲלֵה ווּיָרָשׁנוּ אֹתְה כִי־יָכְוֹל נוּכְל לָה: 30 Caleb hushed the people before Moses and said, וַיַהַס כַּלָב אַת־הַעָם "Let us by all means go up, and we shall gain possession of it, for we shall surely overcome it."

But the other men who had gone up with him

said, "We cannot attack that people, for it is

stronger than we."

עמוֹ אָמִרוּ לָא נוּכַל לַעַלְוֹת אֵל־הַעָם כִּי־חָזָק הְוּא מִמְנוּ:

וַהַאַנַשִּים אַשַר־עַלְּוּ

- מדּוֹת: אַנְשֵׁי מִדּוֹת: Thus they spread calumnies among the Israelites אַל־בַּנֵי ישׂרָאַל לַאמַר הָאָרֶץ אֲשֶר עָבַרְנוּ בָה לָתְוּר אֹתָה אֶרֶץ וַיציאו דבת האָרֶל אַשר תַרוּ אתַה
  - about the land they had scouted, saying, "The country that we traversed and scouted is one that devours its settlers. All the people that we saw in it are of great size;
- :בְּנִי עַנָק מַן־הַנָּפַלִים וַנָהִי בְעִינֵינוֹ כְּחֲגָבִים וְכָן הִיִינוּ בִּעִינֵיהֶם 33 we saw the Nephilim*Nephilim See Gen. 6.4. ושם ראינו את־הנפילים
  - there—the Anakites are part of the Nephilim—and we looked like grasshoppers to ourselves, and so we must have looked to them."

14

- וַתְשַא כַל־הַעָּדָה וַיָּתְנוּ אֶת־קוּלָם וַיָּבְכוּ הַעָם בַּלִּילָה הַהוּא:
- The whole community broke into loud cries, and the people wept that night.
- כָל־הָעַדָּה לוּ־מַּתְנוֹ בְאָרֶץ מִצְרַיִם אֶוֹ בַּמִדְבָּר הַזֶּה לוּ־מַתְנוּ: וַיִּלֹנוֹ עַל־משָה וִעְל־אַהֵרֹן כִל בִנֵי ישׁרָאַל וַיִּאמרוּ אֵלַהֵם
- All the Israelites railed against Moses and Aaron. "If only we had died in the land of Egypt," the whole community shouted at them, "or if only we might die in this wilderness!"
- בַחַרֵב נָשֵינוּ וִטַפַנוּ יִהְיָוּ לָבַז הַלָּוֹא טֶוֹב לָנוּ שִוּב מִצְרִימָה: ולַמַה יָהוָה מַבִּיא אתנו אַל־הַאָרֵץ הַזֹאת לְנִפּל
- "Why is הוהי taking us to that land to fall by the sword?" "Our wives and children will be carried off!" "It would be better for us to go back to Egypt!"
- וַיאמרו אַיש אַל־אַחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה:
- And they said to one another, "Let us head back for*head back for Lit. "set the head and return to"; cf. Neh. 9.17. Others "make a captain and return to." Egypt."
- וַיִפַל משה וַאָהַרוַ על־פּנֵיהַם לפנֵי כַל־קהַל עַדַת בַּנִי יִשׂרָאֵל:
- Then Moses and Aaron fell on their faces before all the assembled congregation of Israelites.
- בּן־נוּן וִכָלֵבֹ בַּן־יִפָּנֵה מִן־הַתְּרִים אַת־הָאַרֵץ קרעוּ בִּגְדֵיהַם: ויהושע
- And Joshua son of Nun and Caleb son of Jephunneh, of those who had scouted the land, rent their clothes
- האָרֶץ אָשוֹר עברנו בַה לַתור אתה טובה האַרֶץ מאָד מאָד: וַיִאמרו אַל־כַל־עַדַת בני־ישראַל לַאמר
- and exhorted the whole Israelite community: "The land that we traversed and scouted is an exceedingly good land.
- אַל־הָאָרֵץ הַזֹּאת וּנִתְנָה לְנוּ אֵרֵץ אֲשֵׂר־הַוֹא זָבָת חָלָב וּדִבַש: אם־חַפַּץ בַּנוֹ יהוָה והביא אתנוֹ
- If pleased with us, הוהי will bring us into that land, a land that flows with milk and honey, and give it to us;
- הָאָרֵץ כִי לַחמֵנוּ הָם סָר צלָם מֵעלֵיהָם וַיהוָה אַתְנוּ אַל־תִירָאָם: אַך בַיהוָה אַל־תמרדו ואַתַם אַל־תיראו אַת־עם
- only you must not rebel against הוהי. Have no fear then of the people of the country, for they are our prey:*prey Lit. "food (or, bread)." their protection has departed from them, but הוהי is with us. Have no fear of them!"
- בָאַבָנָים וכבוד יהוָה נַראָה באָהֵל מועד אַל־כַּל־בַּנֵי יִשׁרָאַל: וַיִאמרוֹ כַל־הַעָדָה לרנִום אתם
- As the whole community threatened to pelt them with stones, the Presence of הוהי appeared in the Tent of Meeting to all the Israelites.

- said to Moses, "How long will this הוָה ועָד־אָנָה לֹא־יַאַמְינוּ בִי בַכל הָאתוֹת אֲשֵׂר עָשִׂיתִי בַּקְרבַּו: ויאמר יהוה אל־משה עד־אנה ינאצני העם
  - people spurn Me, and how long will they have no faith in Me despite all the signs that I have performed in their midst?

  - וועצום ממַנו: 12 I will strike them with pestilence and disown them, and I will make of you a nation far more numerous than they!"
    - 13 ושמעו מצרים כי־הַעַלִית בכחַך אַת־הָעָם הַזָּה מקרבו: ויאמר משה אל־יהוה
      - But Moses said to הוהי, "When the Egyptians, from whose midst You brought up this people in Your might, hear the news,
- 14 עלֵהֶם ובעמד ענָן אַתָּה הלַך לפניהם יומם ובעמוד אֲשׁ לִילָה: בְקָרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׂר־עַּיִן בְעַיִן נִרְאָה וּ אַתְּה יְהֹוָה וַעֲנָנְךָ עֹמֶד ואָמרוֹ אֵל־יושב האָרֶץ הַזֹאת שמעוֹ כי־אַתָה יהוֹה
  - they will tell it to the inhabitants of that land. Now they have heard that You, הוהי, are in the midst of this people; that You, הוהי, appear in plain sight when Your cloud rests over them and when You go before them in a pillar of cloud by day and in a pillar of fire by night.
- הַזֶּה כְּאַישׁ אֶחֶד וְאָמְרוּ הַגּוּיִם אֲשֶר־שַׂמִעִוּ אֵת־שִׁמִעַךְ לֵאמִר: והמתה את־העם
- If then You slay this people wholesale, *wholesale Lit. "like a single participant," i.e., without discrimination; NJPS "to a man," trad. "as one man." See the Dictionary under 'ish. the nations who have heard Your fame will say,
- 16 אֶת־הָעָם הַגֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׂר־נִשְׂבְּע לָהָם וַיִּשְׂחָטֶם בַּמִּדְבָּר: מבלתי יכלת יהוה להביא
  - 'It must be because הוהי was powerless to bring that people into the land promised them on oath that [that god] slaughtered them in the wilderness.'
  - 17 ועתה יגדלינא כח אדני כאשר דברת לאמר:
- Therefore, I pray, let my Lord's forbearance be great, as You have declared, saying, *saying Cf. Exod. 34.6-7.
- לָא יְנַלְה פֹק״ד עֲוָן אָבוֹת עַל־בָּנִים עַל־שִׁלֵשִים וְעַל־רִבֵעִים: יהוָה אַרֵך אַפַּים ורב־חַסֵד נשָא עון ופַשע ונקה
- ! slow to anger and abounding in kindness; forgiving iniquity and transgression; yet not remitting all punishment, but visiting the iniquity of parents upon children, upon the third and fourth generations.'
- 19 הַזֶּה כְּגָדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשָׂר נָשָּׂאתָה לָעָם הַזֵּה מִמִּצְרַיִם ועַד־הַנַּה: סַלָּח־נָא לַעַוּן הָעָם
  - Pardon, I pray, the iniquity of this people according to Your great kindness, as You have forgiven this people ever since Egypt."

  - בּבְבַרְבָ: מוֹלָה סִלְחִתִי כַּדְבַרְבָ: Said, "I pardon, as you have asked.

  - ימלָא כבוד־יהוָה אַת־כִּל־הָאָרֵץ: 121 Nevertheless, as I live and as הוהי's Presence fills the whole world,
- במצרים ובמדבר וינסו אתי זה עשר פעמים ולא שמעו בקולי: כִי כַל־הַאַנַשֹּים הַראִים אַת־כַבדי וָאַת־אַתתִי אַשַר־עשיתי
- 22 none of those involved—who have seen My Presence and the signs that I have performed in Egypt and in the wilderness, and who have tried Me these many*many Lit. "ten"; cf. note at Gen. 31.41. times and have disobeyed Me-

- אם־יִראוֹּ
- 23 shall see the land that I promised on oath to אַת־הָאַרֵץ אַשׁר נִשׂבַעִּתי לָאַבֹּתַם וַכְל־מַנַאַצֵּי לְא יִראוּהָ: their fathers; none of those who spurn Me shall see it.
- 24 אַחֲרֶי וַהֲבִיאֹתִיו אֶל־הָאָּרֶץֹ אֲשֶׂרִבְּא שָׂמָה וְזַרְעוֹ יוֹרְשֶׂנָה: ועבדי כלב עקב היתה רוח אחבת עמו וימלא
  - But My servant Caleb, because he was imbued with a different spirit and remained loyal to Me—him will I bring into the land that he entered, and his offspring shall hold it as a possession.
  - 25 יושב בעמק מחר פנו וסעו לכם המדבר דרך ים־סוף: וָהָעֵמַלַקי וִהַכִּנַעַנִי
    - Now the Amalekites and the Canaanites occupy the valleys. Start out, then, tomorrow and march into the wilderness by way of the Sea of Reeds."*Sea of Reeds See note at Exod. 10.19.

    - spoke further to Moses and Aaron, הוהי 26 ויִדבַר יְהוֹה אַל־משה וָאַל־אַהַרוֹן לַאמַר:
- ַעָלָי אַת־תִּלָנוֹת בַנֶּי יִשֹׁרָאֵל אַשוֹר הָמָה מַלִּינֵים עָלַי שַׁמַעתִי: עד־מַתַּי לָעַדָה הָרָעָה הַזֹּאת אֲשֵׂר הָמָה מַלִּינִים
- "How much longer shall that wicked community keep muttering against Me? Very well, I have heeded the incessant muttering of the Israelites against Me.
- אמר אלהם
- 28 Say to them: 'As I live,' says הוהי, 'I will do to you" מיאני נו אַעשה לכם: just as you have urged Me.
  - 29 לִכָל־מַסִפַּרַכֵּם מִבֶּן עֲשִׂרֵים שַׂנָה וָמַעְלָה אֲשֵׂר הֵלִינֹתֵם עְלָי: במדבר הוה יפלו פגריכם וכל־פקדיכם
    - In this very wilderness shall your carcasses drop. Of all of you [men]*[men] The whole adult population will die in the wilderness; however, only the men had been counted in the census (see 1.2–3). who were recorded in your various lists from the age of twenty years up, you who have muttered against Me,
  - אַת־יִדִי לִשַׂכָן אַתכָם בָה כִי אִם־כַלָב בַּן־יִפְנֵה וִיהושַע בּן־נוּון: אם־אַתֵּם תַבָּאוּ אֵל־הַאַרֵץ אֲשַׁר נַשַּׂאתיּ
- not one shall enter the land in which I swore*swore Lit. "raised My hand." to settle you—save Caleb son of Jephunneh and Joshua son of Nun.
- לָבָז יִהְיָה וִהַבֵּיאתִי אתַם ויִדעוֹ אֵת־הָאַרֵץ אֲשֶר מאַסתִם בָה: וַלַפַּלָם אַשֵר אַמַרתַם
- 31 Your children who, you said, would be carried off—these will I allow to enter; they shall know the land that you have rejected.
- ופגריכם אַתָּם יִפַּלְוּ בַּמִדְבַּר הַזֵּה:
- 32 But your carcasses shall drop in this wilderness,
- אַרבַעִים שַׁלָה וִנָשֹאוּ אַת־זַנוּתֵיכָם עַד־תִּם פּגַרֵיכָם בַּמִדבַר: ובניכם יהיו רעים במדבר
- while your children roam the wilderness for forty years, suffering for your faithlessness, until the last of your carcasses is down in the wilderness.
- לַשׁנָה תִשֹאוֹ אֵת־עֵונְתִיכֶם אַרבַעִים שׁנָה וִידַעתֵם אַת־תִנוּאָתִי: הַיָּמִים אַשֵר־תַּרתָם אַת־הָאָרֶץ אַרבַעִים יום יַום לַשׁנָּה יַום במספֿר
- You shall bear your punishment for forty years, corresponding to the number of days-forty days—that you scouted the land: a year for each day. Thus you shall know what it means to thwart Me.

- have spoken: Thus will I do to all that הוהי 35 הרעה הַּוֹאַת הַנוֹעַדִים עַלִי בַּמַדְבַּר הַזָּה יִתְמוּ וִשָּם יָמַתוּ: אָנִי יִהוַה דַבַּרָתִיּ אִם־לָא וֹ זָאת אָעשוֹה לְכַל־הַעָדַה
  - wicked band that has banded together against Me: in this very wilderness they shall die and so be finished off."
- וילונו( ]ויַלִּינוּ[עָלָיוֹ אֵת־כָּל־הַעֵּדָה לַהוֹצֵיא דַבָּה עַל־הָאָרֵץ: והָאַנָשִׂים אַשֵר־שַלָּח משֵה לָתוּר אַת־הָאַרֵץ וַיָּשַׂבוּ
  - As for the agents*agents See note at 13.2. whom Moses sent to scout the land, those who came back and caused the whole community to mutter against him by spreading calumnies about the land—
- לפני יהוה: זוַ לאַר בַּתּגַפָּה לְפנִי יִהוֹה: 37 those who spread such calumnies about the land died of plague, by the will of הוהי.
- ּוְכָלֶב בֶּן־יְפַנְּה חִיוּ מִן־הָאֲנָשַיִם הָהֵם הַהְלְכִים לָתְוּר אֶת־הָאָרֶץ: ויהושע בן־נון
- Of those involved in going to scout the land, only Joshua son of Nun and Caleb son of Jephunneh survived.
- 39 When Moses repeated these words to all the וִידַבַּר משה
  - Israelites, the people were overcome by grief.
- 40 לַאמַר הַנַּנוּ ועָלִינוּ אֵל־הַמַקום אֲשֵר־אָמַר יְהוָה כִי חָטָאנוּ: וַיַשַׁכְמוּ בַבֿקר וַיַעַלוּ אֵל־ראש־הָהָר
  - Early next morning [their fighting force] set out toward the crest of the hill country, saying, "We are prepared to go up to the place that הוהי has spoken of, for we were wrong."
- משֶׁה לְמָה זֶה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהֹוָה וְהָוֹא לְא תִצְלְח: 41 But Moses said, "Why do you transgress command? This will not succeed.
- ביבֶם: אַיבִיכֶם: 42 Do not go up, lest you be routed by your
  - enemies, for הוהי is not in your midst.
- ַבֶּחְרֶב כִי־עַל־כָן שַבְתֶם מֵאַחֲרֶי יְהֹוָה וְלֹא־יִהְיֶה יְהֹוָה עָמָכֶם: כי העמללי והכנעני שם לפניכם ונפלתם
- For the Amalekites and the Canaanites will be there to face you, and you will fall by the sword, inasmuch as you have turned from following and הוהי will not be with you."
- 44 הָהֶר וַאֲרָוֹן בְּרִית־יְהוָה וֹמשֶׁה לֹא־מְשׁוּ מִקְרֶב הְמַחֲנֶה: וַיַעְפַלוֹ לַעַלות אַל־ראש
  - Yet defiantly*defiantly Meaning of Heb. wa-ya'pilu uncertain. they marched toward the crest of the hill country, though neither הוה's Ark of the Covenant nor Moses stirred from the camp.
- וְהְכְנַעֲלֹי הַיֹשׁוֹב בָּהָר הַהְוֹּא וַיַכְוּם וְיַכְתְוּם עד־הְחָרְמָה: וַיַבד הָעֵמַלֵקיּ
- 45 And the Amalekites and the Canaanites who dwelt in that hill country came down and dealt them a shattering blow at Hormah.

15

- וַיִּדַבֶּר יִהוָה אֵל־משָה לַאמר:
- spoke to Moses, saying:
- אֲלַהָּם כִּי תָבֿאוּ אֶל־אֶּרֶץ מוֹשְבְתִיכֶם אֲשֶׂר אֲנִי נתְן לָכֶם: דַבַּר אַל־בַנָי ישׁרָאֵל וּאָמַרת
- Speak to the Israelite people and say to them: When you enter the land that I am giving you to settle in,

- או במעדיכם לעשות ביח ניחח ליהוה מן-הבקר או מן-הצאן: וַעֲשִיתֵם אִשָה לַיהוָה עלָה אוֹ־זֵבַח לפַלֵּא־נַבר אוּ בנִדְבָה
- and would present an offering by fire to הוהי from the herd or from the flock, be it burnt offering or sacrifice, in fulfillment of a vow explicitly uttered,*explicitly uttered See note at Lev. 22.21. or as a freewill offering, or at your fixed occasions, producing an odor pleasing to :הוהי
- קרבנו ליהוה מנחה סלת עשרון בלול ברבעית ההין שמן: וָהִקרֶיב הַמַקרֶיב
- The person who presents the offering to הוהי shall bring as a meal offering: a tenth of a measure of choice flour with a quarter of a hin of oil mixed in.
- ַלַנֶּסֶךְ רְבִיעֵית הַהִּין תַעֲשָה על־הָעלָה אַו לַזְבַח לַכֶּבֶשׁ הָאֶחָד:
- 5 You shall also offer, with the burnt offering or the sacrifice, a quarter of a hin of wine as a libation for each sheep.
- תַעשָה מִנִחָה סֹלֵת שֹנֵי עִשֹרנִים בַּלוּלָה בַשַּׂמֵן שִׁלְשֵׂית הַהִין: אָוֹ לָאַיִל
- In the case of a ram, you shall present as a meal offering: two-tenths of a measure of choice flour with a third of a hin of oil mixed in;
- וֹיָין לַנְּסֵךְ שׁלִשִּׁית הַהַיו תַּקרֵיב רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה:
- and a third of a hin of wine as a libation—as an 7 offering of pleasing odor to הוהי.
- וְכְי־תַעֲשֶה בֶּן־בָּקָר עלָה אוֹ־זָבַח לְפַלֵּא־נָדֵר אוֹ־שׁלָמִים לַיהֹוָה:
- And if it is an animal from the herd that you offer to הוהי as a burnt offering or as a sacrifice, in fulfillment of a vow explicitly uttered or as an offering of well-being,
- מנחוה סלת שלשה עשרנים בלול בשמן חצי ההין: וִהַקרִיב עַל־בֵּן־הַבָּקוֹ
- there shall be offered a meal offering along with the animal: three-tenths of a measure of choice flour with half a hin of oil mixed in;
- ויִין תַקרֶיב לַנַּסֵך חַצֶּי הַהַין אָשָה רֵיחַ־נִיחִחַ לַיהוָה:
- and as libation you shall offer half a hin of wine—these being offerings by fire of pleasing odor to הוהי.
- לַשור הָאַחָד או לָאַיִל הָאַחָד או לַשָּה בַכבשים או בעזים:
  - Thus shall be done with each ox, with each ram, and with any sheep or goat,

  - במספרם: לאחד כמספרם: as many as you offer; you shall do thus with each one, as many as there are.
  - יַעֲשֶׂה־כָּכָה אֶת־אֱלֶה לְהַקְרָיב אִשֶּׂה רֵיחַ־נִיחְחַ לְיהֹנָה:
- Every citizen, when presenting an offering by fire of pleasing odor to הוהי, shall do so with them.
- ּוְעָשָּׂה אָשֶׂה הָיחַ־נִיחֹחַ לַיהֹוָה כַאֲשֶׂר תַּצְשׂוּ כֶּן יַצְשַׂה: וכי־יָגוּר אָתִכֶּם גֵּר אָו אֲשֵר־בִּתוּכְכֵם לִדֹרְתִיכֵם
- And when, throughout the ages, a stranger who has taken up residence with you, or one who lives among you, would present an offering by fire of pleasing odor to הוהי —as you do, so shall it be done by

- להנגר הַגָּר חַקּת עוֹלָם לְדֹרְתֵיכֶם כַּבֶּר יִהְיָה לִפְנָי יְהוֹה:

  the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation Precise force of Heb. ya'aseh ha-qahal uncertain. There shall be one law for you and for the resident stranger; it shall be a law for all time throughout the ages. You and the stranger shall be alike before הַּגַר אַתְּכָם:

  '"

  the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation.*shall it be done by the rest of the congregation are rest.
  - the same ritual and the same rule shall apply to תוֹרָה אַחָת וּמִשׂפָט אֶחָד יִהְיָה לָכְם וְלַגֶּר הַגָּר אִתְּכֶם: you and to the stranger who resides among you.
    - :spoke to Moses, saying הוהי 17 הוהי spoke to Moses, saying:
- אָתְּכֶם שְׂמָה: Speak to the Israelite people and say to them: אַלַהְם בְּבְאֲכֶם אֶלִּ־הָאָׁרֶץ אֲשֶׂר אֲנָי מֵבְיא אֶתְכֶם שְׂמָה: אַלִּ־בְּנָי יִשִׂרָאֵל When you enter the land to which I am taking you
  - :הוְהיִ תְּרִימוּ תְּרִימוּ תְּרִימוּ הַאָּכֶלְכֶם מַלֶּחֶם הַאָּכֶלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוְה some aside as a gift to הוהי:
  - בא אתה: מון בין הומת בּלֶן בְן תְרִימוּ אֹתְהּ: 20 as the first yield of your baking,*baking Meaning of Heb. 'arisah uncertain. you shall set aside a loaf as a gift; you shall set it aside as a gift like the gift from the threshing floor.
    - :מֵרֵאשִׁיתֹּ עֲרִסְתֵיכֶּם תִּתְנְוּ לִַּיהוֹהְה תְּרוּמֵה לְּדֹרְתֵיכֶם You shall make a gift to הוהי from the first yield of your baking, throughout the ages.
  - בי וְלָא תִעֲשׂוּ אָת כָּל־הַמִּצְוְת הָאֲלֶּה אֲשֶׁר־הִבָּר יְהוֹה אֶל־מֹשֶׁה: וְכֵי תִשְׂנִּוּ בי מִשְׁרָה אֲשֶׁר־הִבָּר יְהוֹה אֶל־מֹשֶׁה If you unwittingly fail to observe any one of the commandments that הוהי has declared to Moses—
- מתן הוהי has enjoined upon you הוהי has enjoined upon you בְּיַרִיםׁשְׁהְ מִּן־הַיִּּוֹם אֲשֶׂר צִּוָּה יְהֹוָה וָהְלְאָה לְדֹרֹתֵיכְם: אֵת בָּל־אֲשֶׂר צִוְּה יְהוָה through Moses—from the day that אֵת בָּל־אֲשֶׂר צִוְּה יְהוָה commandment and on through the ages:
- 24 If this was done unwittingly, through the נְיְחֹלְתְּלְ לְיהֹלָה וּמְנְחָתְלוֹ וְנְסְכְּוֹ כְּמִשְׂפְט וּשְׂעִיר־עְּנְיִם אֶחְד לְחָטְת:

  גְּשֶׁתְה לִשְׂנְה וְמְעָנְּ וְשְׁנְי בְּלְ־הְעֶּלָה לְרָיִח (עֲשֶׂרְה לִשְׁנְבָּה וְשְׁנִי הְעָתָּה לִשְׁנְבָּה וְשְׁנִי הְעָתָּה לִשְׁנְבָּה וְשְׁנִי הְעָתָּה לְשְׁנְבְּה וְשְׁנִי הְעָדָה פְּר בֶּן־בִּקְר אֶחִדְּ לְעִלָּה לְרָיִח (עֵּשְׁבְּים אֶחְד לְעִלָּה לְרָיִח (עְּשְׁבְּיִם אֶחְד לְעִלָּה לְרָיִח (עְּשְׁבְּיִם אֶחְד לְעִלָּה לְרָיִח (עְּשְׁבְּיִם אֶחְד לְעִלְּה לְרָיִח (עְּשְׁבְּים וּשְׁעִיר־עִנְיִם אֶחְד לְחָטְתָּה וְשְׁנְיִבְּיִלְ הְעָבְּיִּם הְעְּתְּבִּים הְעִּירִים אֶחְד לְחָטְתָּה וְשְׁנְיִים וְּשְׁבְּיִם הְעְּבְּיִם הְעְּבְּיִם הְעְּבְּיִם הְעְּבְּיִבְּיִם הְעְּבְּיִבְּיִם הְעְּבְּיִם הְעְּבְּיִבְּיִם הְעְּבְּיִבְּיִם הְעְבִּיִּם הְעְּבְּיִבְּיִם הְעְבִּיִּם הְעְבְּבְּיִם הְעְבִּיִּם הְעְבִּיבְיִם הְעְבִּיִם הְעִבְּיִם הְעִבְּיִם הְעְבִּיבְּים הְעִבְּיִם הְעְבִּיבְּים הְעִבְּיִם הְעְבִּים הְבְּבְּבְּים הְעְבִּיבְּים הְעִבְּיִם הְעְבִּים הְבְּבְּים הְעְבִיבְּים הְעְבִּים הְבְּבְּבְּים הְעְבִּים הְעִבְּיִם הְעִּמְיִם הְּעְבְּיִים הְיִבְּיִם הְיִחְנִים הְּעְבְּים הְעִבְּיִם הְעְבְּבִּים הְבְּיבְבְּים הְיִבְּים הְיִבְּיִם הְעִבְּים הְעִבְּים הְּבְּבְּים הְעִבְּים הְיִבְּבְּים הְעִבְּים הְּבְּבְּים הְבְּיִבְּים הְּיִבְּים הְבְּיִבְּים הְעְבִּים הְּבְּיִבְּים הְּיְבְּים הְּבְּיִּבְים הְעִבְּים הְּבְּיִבְּים הְעִבְּים הְּעִבְּים הְיִבְּים הְּעִבְּים הְיִים הְּעִבְּים הְיִים הְיִּבְּים הְיִים הְּעְבְּים הְּבְּים הְיִּבְּים הְיִים הְּעְבְּים הְיִיְּבְיִים הְיִים הְיּבְים הְיִים הְּבְּים הְבְּיְבְּים הְּעְּבְּים הְיִּבְּים הְּבְים הְּבְּים הְּיִבְּים הְּבְּים הְּעְבְּים הְיִים הְּיִבְּים הְּיִבְּים הְּיִבְּים הְּיִבְּים הְּיִבְּים הְּבְּים הְּבְּים הְיִּבְּיְבְים הְּבְּבְּים הְּבְּים הְּבְּבְּים הְּבְּבְּבְּים הְּיִבְּים הְּבְּים הְּבְּים הְּיבְּים הְּבְּים הְּבְּיִבְּים הְּבְּבְים הְּבְּים הְּבְּבְּבְּים הְּבְּבְּים הְּבְּיִבְּים הְּבְּבְּבְים הְּבְּים הְּבְּיִבְים הְּבְּבְּבְּבְּבְּים הְּבְּבְּבְים הְּבְּבְּבְּים הְּבְּבְּים הְּבְּבְּבְּים הְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּ
- : אֶת־קרְבְּנֶם אִשֶּה לְיהוֹה וְחַמָּאתָם לִפְנְי יְהוֹה עַל־שֹּגְגְתְם:

  על־כָּל־עַּרָת בְּנֶי יִשְׂרָאָל וְנִסְלָח לָהְם כִּי־שְׁגְנָה הֹּוֹא וְהֵם הַבִּיאוּ

  על־כָל־עַרָת בְנֶי יִשְׂרָאָל וְנִסְלָח לָהְם כִּי־שְׁגְנָה הֹּוֹא וְהֵם הַבִּיאוּ

  וְכִפֶּר הַכֹּהֹן

  וְכִפֶּר הַכֹּהֹן

  וְכִפֶּר הַכֹּהֹן

  וְכִפֶּר הַכֹּהֹן

  וְכִפֶּר הַכֹּהֹן

  וְכִפֶּר הַכֹּהֹן

  וֹכְּפֶר הַכֹּהֹן

  וֹכְּפֶר הַכֹּהֹן

  וֹכְּפֶר הַכֹּהֹן

  וֹכְּפֶר הַכֹּהֹן

  ממל their offering, an offering by fire to and their sin offering before הוהי.
  - 26 The whole Israelite community and the stranger בְּנֶי יִשֹׂרָאֵל וְלַנֶּרְ הַנְּרְ בְּתוֹכֶם כְּי לְכִל־הָעְם בִּשֹׂנְנְה:
    רביי ישׂרָאֵל וְלַנֶּרְ הַנְּרְ בְּתוֹכֶם כִּי לְכִל־הָעְם בִּשֹׂנְנְה:
    residing among them shall be forgiven, for it happened to the entire people through error.
  - בת־שְׁנָתָה לְּחַטָא בְשְׂנָגָה וְהִקְרְיבָה עָז בַּת־שְׁנָתָה לְחַטָאת. 27 In case it is an individual who has sinned unwittingly, that person shall offer a she-goat in its first year as a sin offering.

28 השנגנת בחטאה בשנגה לפני יהוה לכפר עליו ונסלח לו: The priest shall make expiation before הוהי on וכפר הכהן על הנפש behalf of the person who erred, for having sinned unwittingly, making such expiation that the person may be forgiven. 29 ישׂרָאֵל וִלַגֵּר הַגַּר בִּתוֹכָם תוֹרָה אַחַת יִהְיָה לָכֵם לַעשׁה בִשֹגַנה: For the citizen among the Israelites and for the הָאֵזַרָחֹ בִּבְנָי stranger who resides among them—you shall have one ritual for anyone who acts in error. But the person, whether citizen or stranger, who 30 את־יהוה הוא מגדף ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה: וִהַנַּפֵשׁ אֲשֶר־תַּצָשָה ו בִיָּד רָמָה מִן־הָאֵזִרָח וּמִן־הַנֵּר acts defiantly*defiantly Lit. "with upraised hand." reviles הוהי; that person shall be cut off from among the people. בוָה וָאַת־מִצוַתוֹ הַפַּר הַכַּרָת | תכַרֶת הַנַּפַשׁ הַהוֹא עונה בה: Because it was the word of הוהי that was spurned כי דבר־יהוַה and [God's] commandment that was violated, that person shall be cut off—and bears the guilt. בְנִי־יִשֹרָאָל בַמִּדְבָר וְיִמְצְאוֹ אָישׁ מְקְשָׁשׁ עַצִים בְּיִום הַשַּבְת: Once, when the Israelites were in the וַיהיו wilderness, they came upon a man gathering wood on the sabbath day. 33 אֹתִוֹ מִקּשֵׁשׁ עֲצַיִם אֶל־מֹשֶׂה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל כָּל־הָעֲדָה: Those who found him as he was gathering wood וַיַקרִיבוּ אתו הַמצאים brought him before Moses, Aaron, and the community leadership. אתו במשמר כי לא פרש מה־געשה לו: 34 He was placed in custody, for it had not been specified what should be done to him. -35 מות יומַת הָאַישׁ רָגוֹם אתו בָאַבָנִים כַל־הַעֶּדָה מחוץ לַמַחֵנָה: Then הוהי said to Moses, "The party in question ויאמר יהוה אל־משה shall be put to death: the community leadership shall pelt him with stones outside the camp." לַמַחֵלֵה וַיִּרְגִּמוּ אתוּ בַאַבָנִים וַיָּמַת כַאֲשֵׂר צוָה יְהוָה אַת־משַה: So the community leadership took him outside וַיצִיאו אתו כַל־הַעָרָה אַל־מַחוץ the camp and stoned him to death—as הוהי had commanded Moses. :said to Moses as follows הוהי 37 ויָאמֵר יְהוָה אֱל־משָה לֵאמר: ַעַל־כַנְפֶּי בגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָחְנֶוּ עַל־צִיצֶת הַכַּנָף פְתְיל תְכֵלֶת: Speak to the Israelite people*Israelite people דבר אל־בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת Heb. bene yisra'el; whether women are in view is uncertain, and instruct them to make for themselves fringes on the corners of their garments throughout the ages; let them attach a cord of blue to the fringe at each corner. 39 אַחַרָי לִבַבַכֶם וִאַחַרָי עִינֵיכֶם אַשור־אַתֶם זֹנִים אַחַרֵיהַם: That shall be your fringe; look at it and recall all אתו וזכַרתֵם אַת־כָל־מצוָת יהוָה וַעשיתם אתם ולא־תָתורו the commandments of הוהי and observe them, so וָהָיָה לָכֵם לִצִיצִת וּרִאִיתָם that you do not follow your heart and eyes in your lustful urge.

לאלהיכם: 40 Thus you shall be reminded to observe all My

am your God, who brought you out of the הוהי 41 באַלהים אָנָי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם:

לִמַעַן

אַנִّי יהוָה אֵלהִיכָם אַעוֹר הוצאתי

commandments and to be holy to your God.

land of Egypt to be your God: I, your God הוהי.